

Pandemi 40 yıl önce olsaydı ve sosyalizm tarihi

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Pazar, 06 Aralık 2020 11:34 -

Yaklaşık bir yıldır yaşadığımız pandemi 40 yıl önce olsaydı ve şimdiki gibi üç çeşit aşı bulunmuş olsaydı: ABD ve Almanya'dan iki firmanın ortak aşısı, o zamanki adıyla SSCB'nin aşısı ve Çin'de bulunan aşı...

Hangi tartışmalar ve kampanyalar yaşanırdı?

Sovyetçi örgütler (TKP, TİP, TSİP, TKEP ve diğerleri) SSCB'nin bilimsel araştırma alanındaki üstünlüğünü yeniden gösterdiğini belirterek hükümetin bu aşığı ithal etmesi gerektiğini savunurdu. ABD-Almanya aşısı emperyalistlerin aşısıydı, Maocu Çin aşısının kullanılması ise düşünülemezdi.

Çin yanlısı örgütler ise (başta TKP/ML ve diğerleri) bu aşının kullanılması gerektiğini savunurlarken, SSCB'nin sosyal emperyalist aşısına karşı çıkarlardı.

Bu arada karşılıklı olarak rakibin aşısını karalama kampanyaları da sürerdi.

Arnavutluk yanlıları ya da Hocacılar ne yapardı, dersiniz, Arnavutluk ya uyduruk bir aşı bulduğunu açıklar, bu aşından olan daha beter hasta olurdu, ya da bütün aşıları revizyonistlerin, sosyal emperyalistlerin ve emperyalistlerin malı olarak ilan ederek başka şeyler önerirdi.

Zamanın partileri, AP, CHP ve MHP ise SSCB ve Çin ile tarihsel düşmanlığımız hatırlatılarak ABD-Almanya aşısını savunurlardı.

Her kesimden akli başında olanlar da mutlaka çıkar ve aşının politikleştirilmemesi gerektiğini, yapılan testler sonucu ne kadar güvenilir olduğunun anlaşılmasının önemli olduğunu açıklardı. Etkisiz kalan ya da ağır yan etkileri ortaya çıkan bir aşı yapılmamalıdır, üreten kim olursa

Pandemi 40 yıl önce olsaydı ve sosyalizm tarihi

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Pazar, 06 Aralık 2020 11:34 -

olsun...

O yıllarda dünyadaki her önemli olay farklı sistemlerin mücadelesi temelinde değerlendirilirdi. Aşının da bunun dışında kalacağı düşünülemezdi. 40 yıl önceki pandemide SSCB, ABD, Çin ve Arnavutluk diğerlerini hasta ve ölüm sayısını gizlemekle suçlardı; kesin böyle olurdu. Kendi taraflarında bu sayılar mutlaka çok az olurdu.

Aşının ideolojikleştirilmesini az oranda yakın geçmişte de yaşadık. “Küba aşısı buldu, işte sosyalizm!” söylemini hatırlarsınız.

Hani nerede?

Küba ilaç üretimi dahil tıp konusunda gelişmiş bir ülkedir ama buradan mutlaka aşığı bulacağı sonucu çıkmaz. Hangi ülkede bulunursa bulunsun aşığı geniş bir ekip çalışmasının sonucudur. Tek kişinin laboratuara kapanıp aşığı ya da ilaç bulması dönemi yüz yıl öncesinde kaldı. Doğa bilimlerinde her önemli gelişme artık ekip çalışmasının ürünüdür.

Diyelim ki Küba’da Covid-19’a karşı koruyucu olduğu düşünülen aşığı bulundu. Bu iş “bulduk” demekle yürümüyor. Önce on binlerce insan üzerinde denenmesi ve sonuçlarının gözlenmesi gerekir. Aşının beklenmeyen sonuçları mutlaka çıkacaktır, büyük üretime geçilmeden önce bunların düzeltilmesi gerekir. Bu çalışmada çok daha büyük bir ekibi gerekli kılar.

Üç aşamalı testi bitirdiniz diyelim, bu kez kitlesel üretim izni almanız gerekmektedir. 40 yıl önce ABD, İngiltere gibi ülkelerin denetleyici kuruluşları muhtemelen Küba aşısına izin vermez ya da sürekli ertelerdi. SSCB ve müttefikleri için bu aşığı uygulanabilir görülyorsa, uygulama başlar ve karşı taraf da mutlaka buna karşı kampanya açardı.

Sosyalist blokun var olmadığı koşullarda Küba aşığı bulsa bile denemelerini tamamlamakta zorlanır, kitlesel üretimi ise izin alsa bile yapamazdı. Milyonlarca dozluk üretim gereklidir ve Küba bunun için gerekli alt yapıya sahip değildir.

Pandemi 40 yıl önce olsaydı ve sosyalizm tarihi

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Pazar, 06 Aralık 2020 11:34 -

Aşının bulunmasıyla kitlesel uygulanması arasında geçilmesi gereken uzun bir yol vardır.

Aşı yapılıncaya da iş bitmiyor, aşı olan herkesin izlenmesi, aşının önceden bilinmeyen yan etkilerinin gözlenmesi gerekiyor.

Sürekli olarak SSCB, Çin ve ABD ile müttefiklerinden söz ettik, Arnavutluk'u atlamak zorunda kaldık. Mecburen böyle yapıyorsunuz, dünya genelindeki sol hareket de böyle yapmıştı.

SSCB-Çin ayrışması 1960'lı yıllardan başlayarak sol harekette dünya çapında bölünmeye yol açtı. Sosyalist olan ama SSCB sosyalizmini benimsemeyen, Troçkist de olmayan insanlar Çin Kültür Devrimi'nde alternatif bir sosyalizm anlayışı buldular. Bir süre sonra durumun böyle olmadığını anlayacaklardı ama en azından başlangıçta Çin'in geniş bir ideolojik etkisi vardı. Bu ülke ABD ile yakınlaştığı, SSCB'yi en tehlikeli emperyalist ülke ilan ettiği oranda sol içindeki etkisini kaybetti.

Arnavutluk'un bugünkü nüfusu 2,8 milyondur. 40 yıl önce de yaklaşık bu kadardı denirse, Arnavutluk Emek Partisi'nin kendisini dünya devrimci merkezi ilan etmesi iyice şaşkıncı olur. Neyine güvenip de böyle konuşuyorsun diye sorulsa inandırıcı cevap bulunamaz, altı boşdur. İleri teknolojik gelişmeye sahip, değişik ülkelerde etkisi olan bir yer de değildir üstelik...

Küba, İstanbul kadar olmayan 10 milyonluk nüfusuyla devrimci mücadele için dünya çapında işlev görmüştür. Latin Amerika ülkelerindeki gerilla hareketlerini desteklemiş, adada eğitim yapmalarını sağlamış, bazılarında az da olsa asker yardımı yapmış, Sandinistalara yüksek askeri yardımda bulunmuştur.

Afrika'da Angola, Etiyopya ve Gine Bisau'da bağımsızlık savaşlarına asker göndererek katılmış ve siyah askerleriyle Afrika'da siyahların beyaz sömürgecilere karşı kazanmasına büyük katkıda bulunmuştur.

Kongo'ya aralarında Che'nin de bulunduğu 200 kadar Küba askerinin gitmesi ve ulusal kurtuluş savaşı örgütlenme çabası ise sonuçsuz kalmıştır.

Pandemi 40 yıl önce olsaydı ve sosyalizm tarihi

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Pazar, 06 Aralık 2020 11:34 -

Küba bunları yaparken SSCB'den yoğun ekonomik yardım alıyordu, aksi durumda küçük bir ülkenin bunlara yetecek kaynakları yoktu. SSCB ile Küba yönetimlerinin başka ülkelerdeki devrimci hareketleri destekleme konusunda aynı düşündükleri söylenemez ama özellikle Afrika ülkelerine yönelik müdahalede SSCB'nin açık desteği bulunuyordu.

Küba bile kendini "devrimci merkez" ilan etmezken, Arnavutluk'a ne oluyordu diye sorarsanız, palavra demekten başka cevap bulmak zordur.

Enver Hoca çizgisi sosyalist harekette taraftar bulamadı. En büyük taraftar grubu bizdedir. Halkın Kurtuluşu'nun kitlesi Arnavutluk Emek Partisi'nin üye sayısından az değildir. Dünya solunda bu kadar etkisiz, kendisi dışındakileri revizyonist, sosyal emperyalist ilan etmekten başka marifeti bulunmayan, Küba'nın yaptığı'nın onda birini bile yapmamış bir ülke bizde bu kadar yandaşı nasıl buldu diye sorulursa, cevap politik olmaktan çok psikolojiktir denilebilir.

Hocacılar daha önce Çin taraftarıydılar. Çin'in ABD ile yakınlaşmasından rahatsız oldular. Bir ülkeyi devrimci merkez görüp oraya bağlanmak gerekiyordu ve Arnavutluk'tan başka alternatif de yoktu. Dünya solunda herhangi bir işlevi olmayan bir ülke, Küba gibi dikkat çekici bir performansı da bulunmuyor; olsun, hiç yoktan iyidir.

1990'da Arnavutluk'taki rejimin nasıl kolayca yıkıldığını gördük. Sonra bu ülkede Halkın Kurtuluşu'nun yayın organlarında "devrimci kalkışma" olarak görülen iç çatışmalar başladı. Bunlar devletin malını yağlamayan çetelerin rekabet savaşıydı. Benzer çete oluşumu ve düşük düzeyde çatışma Bulgaristan'da da yaşanmıştır. Sonra bitti! Arnavutluk NATO üyesi oldu. AEP'den geriye bir şey kalmadı. TC ordusu da bu ülkede askeri eğitim vermeye başladı. Halen bu ülkede asker bulunduruyor.

Yaklaşık 25 yıldır reel sosyalist ülkelerin tarihiyle uğraşıyorum. Bu ülkelerde sosyalizm nasıl gelişti, nasıl tıkanı ve kapitalizme geçiş nasıl oldu konularıyla ilgileniyorum. Bu konuda çok sayıda makale ve birkaç da kitap yazdım, daha da yazacağım. Bu konuda ilerleyebilmek için başlangıçta doğru çizgi tutturmak önemlidir. Bu doğru çizgi de sosyalizmin resmi tarihine inanmamaktır. Bu tarih iktidardaki komünist partileri (bazılarının isimleri farklıdır) tarafından yazılmış, gerçeklerle gerçek olmayanların karışık olarak sunulduğu bir tarihtir. Küçük bir örnek verilirse: Üretici güçlerin gelişmesinin ileri düzeyde olduğu Demokratik Almanya Cumhuriyeti'nde Honecker yönetimi uluslararası bankalardan Federal Almanya'da Strauss gibi

Pandemi 40 yıl önce olsaydı ve sosyalizm tarihi

Engin Erkiner tarafından yazıldı

Pazar, 06 Aralık 2020 11:34 -

açıkça sağcı bir politikacının arabuluculuğuyla iki kere borç almıştı ve bu halktan gizlenmişti. 1990 sonrasında ortaya çıkacaktı.

Bunun gibi daha neler bulunuyor.

40 yıl önce iktidarda olan komünist partilerinin ürettikleri metinlerden hareketle bu tarihi anlamaya çalışırsanız, esas olarak bunlarla sınırlı kalırsanız, aradan yıllar bile geçse bir şey anlayamazsınız.

Önceki yazılarda belirttiğim gibi Çin'deki gelişmenin tarihinin mutlaka incelenmesi gerekir, özellikle Deng Xiaoping sonrasında...

Değişik bir örnek olarak Yugoslavya var. Hakkında epeyce yayın var, biraz bilgim bulunuyor. Mesela Sırplarla Hırvatlar arasındaki düşmanlığın sosyalizm öncesinden başladığını ve sürdüğünü biliyorum. Zaman bulabilirsem inceleyebilirim.

Arnavutluk konusunu ise hiç düşünmemiştim. Bu konuda yayın pek bulunmuyor ama aranırsa az da olsa mutlaka bulunur. SSCB ve Çin'e karşı ayrı bir odak olarak ortaya çıkan ve bizdeki kitlesel taraftarları dışında dünya ölçeğinde herhangi bir fonksiyonu olmayan bir parti ve ülke...

İncelemek için zaman harcamaya değer mi, emin değilim doğrusu...

Yıkılışın üzerinden 30 yıl geçti, SSCB taraftarlarının genel geçer açıklamalarının benzerini Çin Komünist Partisi taraftarları da yapıyorlar. AEP taraftarlarının da farklı olduğunu sanmıyorum.